

Kòkòbì Yókóbũ ní sǐ rĩ

Tã búkũ rĩ vé rĩ ã ùlũngará

Yókóbũ sǐ kòkòbì 'dĩri nĩ. Yókóbũ ri Yésũ édrìpì, Yẹrúsālémã gá 'dãá, ĩri ándúrú drìkoma rú 'bá kánísã vé rĩ pi drìgé. Sǐ kòkòbì rĩ sée Kūrīsītīyānĩ Yẹrúsālémã vé ĩ ní íré mužú kǔrú rĩ pi agásĩ, āzini āngũ rĩ pi agásĩ rĩ pi ní.

Tã ã pá āmbúgú Yókóbũ ní kòkòbì rĩ sǐzú rĩ, lē lūú Kūrīsītīyānĩ rĩ pi ní 'yozú kǐnĩ, tã kòpi ní 'oó múké, āzini kòpivé adringará múké rĩ, ĩri lū 'yozú kǐnĩ, kòpi ẹ'yǐkí Kúrísítō ri gí. Kúru ímbá kòpi kǐnĩ, tã āfú vé rĩ, tã ẹsì 'bázú āmbúgú ngá drìgé rĩ, ọwũ 'bāngará, āzini āwāngará, lē kòpi ã kukí tã ũnjí 'dĩ'bée rá. Āzini ímbá kòpi tã 'bá rĩ pi ní ríí ǔsǔyũ ũnjí ríipi kòpi ǔ'bǐipi fizú tã ũnjí 'ozú rĩ vé tã sǐ, ímbá kpá kòpi lē 'bá ngá be rĩ pi ã kokí 'bá ngá ākó rĩ pi ẹ ĩzā ngá sǐ.

Ímbá kpá kòpi adringará uletere rĩ vé tã sǐ, adringará tã be mādã rĩ vé tã sǐ, Múngú ri zingará vé tã sǐ, tã 'dũngará ẹsì be mādã rĩ vé tã sǐ, āzini adringará úmĩ be Kúrísítō agá rĩ vé tã sǐ.

¹ Ma Yókóbũ 'i, átí'bá Múngú vé ni, āzini Úpí Yésũ Kúrísítō vé ni. Īmi súrú mudrì drì ni ĩrĩ ĩ ní íré mužú āngũ rĩ pi agásĩ rĩ pi, á sǐ kòkòbì 'dĩri sée ĩmi ní.

Módó ĩmi ní céré.

Tā ũkpó ũkpó rì'bá 'bávè ẹ'yìngára ỳ'bì'bá rī pi

² Má édrípìí má ómvúpìí, tā ũkpó ũkpó ỳ'bì dō ìmi, ìmi adrikí àní àyìkō sī,

³ à'diātāsīyā ìmi nīkí rá 'yozú kínì, ỳ'bìkí dō ìmivé ẹ'yìngára, ìri sē ìmi pá tu ũkpó ũkpó ìmivé ẹ'yìngára agá.

⁴ Tā ũkpó ũkpó ìmi ìsùpì 'dìri, ìri sē ìmi adri ũkpó ũkpó ìmivé ẹ'yìngára agá, ìmi adri àní Múngú agá, tā àzi ìmi ní ícò lèè ní 'dāayo.

⁵ Ìmi àsámvú gé 'dìgé, 'bá rī nī dō tā kuyé, lē à zì tā nīngára Múngú rípi ngá sēepì 'bá rī pí ní bādārú rī vúgá, ìri tā nīngára rī sē 'bá rī ní rá, ícò 'yoó 'bá rī zì tā rī ùnjí 'dìni ku.

⁶ 'Bo 'bá rī dō ngá zì Múngú vúgá, lē ē ẹ'yì 'yozú kínì Múngú rì ngá rī sē 'í ní rá, lē úmì ní à awa 'i ìrì ku, à'diātāsīyā úmì ní awa dō 'i ìrì, ìri adri sù yìí ùlì ní vùí úvápì ngūyá ngūyá rī tìni.

⁷ 'Bá yìkì be 'dìni 'dìri, à ỳsù 'yozú kínì Úpì rì 'í ní ngá sē rá 'dìni ku,

⁸ à'diātāsīyā ìrivé yìkì aco 'i ìrì, ìrivé tā 'oó rī pí agásì cére yìkì ní tu pá vūrā àlu gé ku.

⁹ 'Bá Múngú vé adriípi ngá àkó rī, lē à adri àyìkō sī, à'diātāsīyā Múngú 'dù ìrivé tā 'bāá àmbúgú.

¹⁰ 'Bo lē 'bá à'bú be rī à adri àyìkō sī, Múngú ní ìrivé tā 'dùú 'bāá mādāṅá rī sī, à'diātāsīyā 'bá à'bú be rī ímù drā sù pẹtì à fū ní 'wí lùú vūgá rī tìni.

¹¹ Ụtù koópi gbírílí rī, ìri sē pẹtì rī 'wí, ìrivé fū ùnyì be rī 'wí lù vūgá. 'Bá à'bú be rī kpá ímù drā sà ìri ní rizú ívé ẹzì ngazú rī gé.

12 Tã ùkpó ùkpó ri dō 'bá rĩ ù'bĩ, lē ã tu pá títí, Múngú ri ĩri ní tákiri sē rá, ã'diātāsīyā aga dō ù'bĩngará 'dĩri agásĩ rá, Múngú ri ídri 'dání'dání 'í ní tã ni ẹzịì 'bá 'i lē'bá lēlē rĩ pi ní rĩ sē ĩri ní rá.

13 Tã ùkpó ùkpó ù'bĩ dō 'bá rĩ, lē 'bá rĩ ã 'yo, “Múngú ri ma ù'bĩ nĩ” 'dĩni ku. ã'diātāsīyā tã ùnjí ícọ Múngú ri ù'bĩì ku, dōku Múngú ícọ 'bá àzi ù'bĩì tã ùnjí sī ku.

14 Tã ùnjí 'bá rĩ ní rií ùsùú rĩ, ĩri 'bá rĩ ù'bĩ nĩ, ĩri 'bá rĩ se fi tã ùnjí agá.

15 Tã ùnjí 'bá rĩ ní rií ùsùú rĩ ga dō ẹsị ni agá tré gí, ĩri sē 'bá rĩ fi tã ùnjí 'o, tã 'bá rĩ ní 'oó ùnjí rĩ ga dō ícá ambamba gí, ĩri drāngará íjì.

16 Má ẹdrípìì má ọmvúpìì má ní lēlēlē rĩ pi, lē 'bá àzi ã ù'bã ìmì mị ku.

17 Fēfē múké múké rĩ pi íbíkí íngá 'bũ gélésĩ, íngákí 'bá Ẹtẹpì ngá dī'bée dīdī 'bũ gé 'dāá rĩ pi gbíìpi rĩ vúgálésĩ, Múngú újá 'i sũ índríkíndrĩ ní rií 'i újá rĩ tịnì ku.

18 Múngú ùpē 'bã adrií 'bá ívé ni, ìpē ívé ù'dúkọ áda rĩ 'bá ní, ã tìkí rí 'bã ícá ú'dí, ngá céré ĩri ní gbíì rĩ pi àsámvú gé, 'bã adrikí rí anjì ĩrivé ni, sũ ãnyāngã kaápi drīdrī rĩ tịnì.

Tã yìngará àzini tã 'ongará

19 Má ẹdrípìì má ọmvúpìì má ní lēlēlē rĩ pi, lē ìmi nìkí tã 'dī'bée áamá múké, lē ìmi 'bãkí bí tã yìzú mbēlējá, lē ìmi rōkí átángá rĩ rōrō, ìmi íbíkí átá ndō, lē ìmì 'a ã ve tã sī mbēlējá ku.

20 ã'diātāsīyā 'bá rĩ 'a ve dō gí, ícọ tã pìrì Múngú ní lēlē ã 'o rĩ 'oó ku.

21 Lẽ ìmi kukí tã ãzãvũ rú rĩ pi ã 'ongará rá, dõku ìmi kukí tã ùnjí rĩ pi ã 'ongará rá, lẽ ìmi 'bãkí ìmi vũgá, ìmi ã'yĩkí ú'dúkó múké ĩ ní ùlũú ìmi ní rĩ, ĩri ícó ìmi pa rá.

22 Lẽ ìmi yìkí ú'dúkó múké rĩ kú bì sĩ ku, lẽ ìmi 'dukí tã ni ngaánga. Ìmi 'dukí dõ tã ni ngaá kuyé, ìmi ri ìmî mì ù'bã.

23 'Bá ú'dúkó múké rĩ yìpi kú bì sĩ, tã ni 'dujúpi ngaápi kuyé rĩ, índré sũ 'bá 'i ndreépi múndũrã agá,

24 kãdõ 'i ndreé múndũrã agá 'dãá, ĩri gõ 'de mù 'dĩsĩ rá, ĩri ãvĩ ívé ìndrĩlĩkĩ 'í ní ndreé múndũrã agá 'dãri sĩ rá rĩ tĩnĩ.

25 'Bo 'bá rĩ 'bã dõ 'í mì rizú tãimbĩ múké drĩwãlã sēepi rĩ lãzú, 'o dõ tã rĩ mužú 'dĩri 'dĩni, ãvĩ dõ tã 'í ní yì rĩ sĩ kuyé, Múngú ri ĩri ní tãkĩri sē tã ĩri ní 'oó rĩ sĩ rá.

26 'Bá rĩ ùsũ dõ kĩnĩ 'i 'bá Múngú vé ni, rõ dõ 'i ádra ku, ĩri 'í mì ù'bã, ìnjĩngará ĩri ní rizú Múngú ri ìnjĩzú 'dĩri ẹzĩ ãkó.

27 Ìnjĩngará Múngú 'bá Ẹtẹpi ní ã'yĩ adriipi múké, ùnjĩkãnyã ãkó rĩ, ĩri 'dĩni, lẽ 'bá rĩ ã ko ìmváanji rĩ pi ẽ ìzã ngá sĩ, ãzini ã ko ọwụzi ri 'bá ìzãngã nya 'bá rĩ pi ẽ ìzã ngá sĩ. Lẽ 'bá Múngú vé rĩ pi ã rikí tã ãzãvũ rú nyõkú nōri vé rĩ 'oó ìndĩ ku.

2

Ã rikí tã múké 'oó 'yéńá 'bá urukọ ní ku

1 Má ẹdrípìì má ọmvúpìì 'bávẹ Úpí Yésũ Kúrísítõ ọgúpì ọwũpọwũ rĩ ẹ'yĩ 'bá gí rĩ pi, lẽ

ĩmi rikí tã múké 'oó 'yéná 'bá ụrụkọ'bée ní, 'bá ụrụkọ'bée gāzú sī 'díní ku.

² 'Bá āzi ífí dō ĩmi āsámvú gé vūrā ĩmi ní ĩmi úmúzá rī gé, úsú dō 'i bōngó ũnyĩ be ni sī, 'yĩ dō kátrĩ dábũ rú ni 'í drị mváná gá, 'bá ngá ākó ni ífí dō kpá ĩmi āsámvú gé, úsú dō 'i bōngó írịkọ rú ni sī,

³ 'í 'dụ dō 'bá 'i úsúpi bōngó ũnyĩ be ni sī rī vé tã 'bāā āmbúgú, 'í 'yo dō ĩri ní, “Mí ímụ úrí lúpá múké nōri drịgé,” 'bo 'bá ngá ākó rī, 'í 'yo dō ĩri ní, “Í mụ pá tuú 'dāgá,” dōku “Í mụ úrí nyọọkú gé vūgá,”

⁴ mí dō ri 'bá rī pi ũpē sū 'dĩri tịnị, mí adri nyo 'bá tã lịpi yịkị ũnjí sī ni kuyé?

⁵ Má édrípịi má ómvúpịi má ní lēlē rī pi, ĩmi yịkí drī ma ká, Múngú ũpē 'bá ngá ākó 'bá vū drịgé rī pi ní ndree ēzị ākó rī pi adrii ē'yīngará be āmbúgú, kọpi ícọ fi mālūngā ĩri ní tã ni ezịi 'bá 'i lē'bá lēlē rī pi ní rī agá rá.

⁶ 'Bo ĩmi ri 'bá ngá ākó rī pi idede. ĩmi nīkí 'yozú kíní, 'bá ā'bú be rī pi 'bākí pá ĩmi drịgé, kọpi ri ízāngā sē ĩmi ní 'díní kuyé? Kọpi ĩmi jì mụ pá tu 'bá tã lị'bá rī pi ẹnđrẹtị gé nī kuyé?

⁷ 'Bá 'dĩ'bée adrikí 'bá ri'bá Úpí ĩmi ní ẹ'yīi rī ā rú iza'bá rī pi kuyé?

⁸ ĩmi ĩnjikí dō tǎimbị agaápi rá ĩ ní sīi Búkū Múngú vé rī agá 'yoópi kíní, “Lē mí lē 'bá mí gārā gá rī sū mí ní mí rú'bá lēē rī tịnị” rī rá, ĩri lū kíní ĩmi rì tã pịrị 'o.

⁹ 'Bo ĩmi dō ri tã múké 'o 'yéná 'bá ụrụkọ'bée ní, ĩri lū kíní, ĩmi 'okí tã ũnjí gí, ĩmi ñōkí tǎimbị

rĩ gí.

¹⁰ 'Bá riípi tǎimbí rĩ vé tǎ 'duúpi ngaápi rĩ ño dō tǎimbí ãlu ni gí, ìri lū 'yozú kǐnĩ ño tǎimbí rĩ pi cére gí.

¹¹ Múngú 'yoópi, “Lē mī 'bā ọwũ ku rĩ,” 'yo kpá kǐnĩ, “Lē mī 'dị 'bá ku.” 'Í 'o dō ọwũ kuyé, 'bo 'í 'dị dō 'bá drǎá rá, ìri lū 'yozú kǐnĩ, 'í ño tǎimbí rĩ gí.

¹² Tǎ ìmi ní átá, ǎzini tǎ ìmi ní 'oó rĩ, lē ìmi nǐkí 'yozú kǐnĩ, ì tǎimbí rĩ áyú ìmivé tǎ lizú, ìmi drǐwǎlá ìsú ǎní.

¹³ Ụ'dú Múngú ní ìmúzú tǎ lizú rĩ gé, 'bá ẹsị ìdríkídri 'bǎápi ọgúpì ní ku rĩ, Múngú 'bǎ kpá ẹsị ìdríkídri ìri ní ku. Múngú kǎdō tǎ lị 'bá rĩ pi drǐgé, ìri ẹsị ìdríkídri 'bǎ 'bá ẹsị ìdríkídri 'bǎ'bée ìvé ọgúpì ní rĩ pi ní rá.

Ẹ'yǐngára ǎzini tǎ múké 'ongára

¹⁴ Má ẹdrípì má ọmvúpì, 'bá rĩ kǐnĩ 'i dō ẹ'yǐngára be, 'bo 'o dō tǎ ǎzi lūúpi kǐnĩ ìri ẹ'yǐngára be ni kuyé, tǎ múké ìri ní ìsú 'a ni gé 'dǐgé rĩ ǎ'di? Ẹ'yǐngára 'dǐri nyo ícọ ìri pa rá?

¹⁵ Mí ẹdrípì, dōku mí ọmvúpì ri dō bǒngó ǎkọ, ǎzini ǎnyǎngǎ ǎkọ,

¹⁶ 'í 'yo dō ìri ní, “'Í mụ, lē mī mụ múké, ìgbē ǎ fụ mi ku, mī nya ǎnyǎngǎ ẹpízú ǎní ẹpíẹpí,” 'bo 'í sē dō ìri ní ngá ìri ní lēé rĩ pi kuyé, tǎ múké mí ní 'oó 'bá 'dǐri ní rĩ ǎ'di?

¹⁷ 'Bá ẹ'yǐpì gí rĩ 'o dō tǎ múké ẹ'yǐngára rĩ i'dazú kuyé, ìrivé ẹ'yǐngára 'dǐri ìri ngá drǎápi gí ni.

18 'Bo 'bá āzi ri ícọ 'yo, “'Bá ụrụkọ'bee ẹ'yịngára be, 'bá ụrụkọ'bee ri ẹzị nga múké.”

'Bo má ní 'yozú má kīnī, “'Í 'o dō tā múké ku, ĩri ícọ lū íngóni 'yozú kīnī mi ẹ'yịngára be? Ma ícọ mávé ẹ'yịngára i'da mí ní tā múké má ní 'oó rī sī.”

19 Mí kīnī, mí ẹ'yī rá Múngú ri ālu. ĩri múké! Índrī ũnjí rī pi* ẹ'yīkí kpá sụ 'dīri tịni, ụrī sī, kọpi ri yā ānī yāyā.

20 Mi azakaza rú! Mí nī 'yozú kīnī, ẹ'yịngára mí ní ẹzị ni ngaá kuyé rī ĩri ẹzị ākọ 'dīni kuyé?

21 Múngú ā'yī 'bá ẹ'bịpị Ābūrámā† ri adrii 'bá pịrị ĩri ní ívé mvá Ísákā‡ ri sēé zāá rọbọṅọ rú vūrā rọbọṅọ zāzú rī gé rī ā tā sī.

22 'Í ndre drī ká, Ābūrámā ẹ'yī Múngú ri rá, āzini 'du tā Múngú ní lūú ĩri ní rī ngaá rá. Tā ĩri ní 'oó rī lū 'yozú kīnī, ĩrivé ẹ'yịngára ĩri áda.

23 Tā ĩ ní sī Búkū Múngú vé rī agá rī nga 'i fūú tị ni gé gí, Búkū Múngú vé rī kīnī, “Ābūrámā ẹ'yī Múngú ri rá, Múngú ā'yī ĩri adrii 'bá pịrị 'í ẹndrẹtị gé.” Gōkí Ābūrámā ri zịi ũndī Múngú vé ni.

* **2:19** 2:19 Índrī ũnjí rī pi: Índrī ũnjí rī pi ándúrú mālāyíkā Múngú vé ni 'bū gé 'dāá, kọpi nọkí tām̄bị Múngú vé rī, Sātānā ri kọpivé āmbúgú. Múngú ídró kọpi 'bū gé 'dāásí vūgá nōó, kọpi gōkí ufuú índrī ũnjí, kọpi ri 'bá rī pi ní ízāngā sē vū drīgé nōgó. 'Í lā 'dangára 12:7-9. † **2:21** 2:21 Ābūrámā: Múngú zị Ābūrámā ri kīnī, ā ku ívé 'bá 'bẹtị āsámuvú gé rī pi, ā ku ívé āngū, ā 'de muú āngū āzi ú'dí ni gé. Ābūrámā ri ẹ'bịpị Yāhūdī rī pi vé rī, tịkí ĩri ílī élifū ālu mūdūrūlū ārō (1,800) gé, ísú tịkí drī Yēsū ri kuyé. 'Í lā 'dóngára 12-25. ‡ **2:21** 2:21 Ísákā: Ísákā ri mvá Múngú ní ẹzị Ābūrámā ní rī. 'Í lā 'dóngára 17-35. **2:23** 2:23 'Í'dóngára 15:6

24 Ìmi ndrekí drĩ ká, 'bâ adri pìrì Múngú ẹndrẹti gé tã múké 'bá ní 'oó rĩ sī, adri 'yéńá ẹ'yīngára 'bávé rĩ sī ku.

25 Rábã ri ũkú ọwú rú ni, ìrivé tã 'oó ri Múngú ẹndrẹti gé pìrì, ã'diātāsīyā ìri ní 'bá àngū úmí 'bá rĩ pi ẹ'yí 'bāá ívé jó agá, ìri ní kọpi pẹe muḡ lẹti túngú ni gé sī rĩ sī.

26 Índrì dō 'bá rĩ agá 'dǎáyo, 'bá 'dĩri drã gí, ẹ'yīngára ri ngakí dō ẹzì ni ku, ẹ'yīngára 'dĩri drã gí.

3

Lē ìmi ùtēkí ìmî ádra ùtētē

1 Má ẹdrípìi má ọmvúpìi, ìmi ǎsámvú gé 'dǐgé, lē ku 'bá kárákará pi ní ẹsì 'bázú fizú àngū ímbázú, ã'diātāsīyā ìmi nǐkí rá 'yozú kínì 'bá ri 'bá àngū ímbá 'bá nō 'bée, ì ímú 'bávé tã lẹ 'bá uruko 'bée vé rĩ ndē.

2 'Bá céré, 'bá 'okí tã ũnjí ni pi kárákará. 'Bá rĩ átá dō átángá ũnjí ǎlunǎni kuyé, 'bá 'dĩri 'bá pìrì ũnjìkǎnyā ǎkó ni, ìri ícó 'ì rú 'bá ùtē múké.

3 'Bá ásúkí dō ngá aya rú ni pi hūsánì rĩ pi tẹ gé, ìri sē kọpi tã 'bá ní lēé rĩ 'du nga rá, kọpi 'bá jì muḡú múké vūrā 'bá ní lēzú muḡú rĩ gé.

4 Ìmi ndrekí drĩ kũlúmgbá ri ká, ìri ǎmbúgú ǎmbúgú, ũlì ǎ ri dō ìri vẹ muḡú nĩ drǎáásīyā, 'bá kũlúmgbá rĩ újipi rĩ kũlúmgbá ǎmbúgú ǎmbúgú 'dĩri sō muḡú pẹti mǎdǎńá rizú kũlúmgbá sōzú rĩ sī.

5 Ìmi ndrekí drĩ ká, ádra ri mǎdǎńǎńá, 'bo ìri tã ambugu ambugu ni pi átá.

Ádra adri sũ ácí kúlúlú mǎdǎŋá rĩ tĩnĩ, ĩri
ãngũ ásé be ãmbúgú ãmbúgú rĩ zǎ ve céré.

⁶ Ádra sũ ácí tĩnĩ. Ĩgélé 'bâ rụ' 'bá gá rĩ pi
ãsámvú gé, ĩri ri ãnjĩkǎnyǎ ĩjĩ nĩ, ĩri 'bá rĩ vé
adringará iza rá, ĩri sě 'bá rĩ fi ve ácí agá, tǎ ãnjĩ
ádra ní átá rĩ ĩbí ĩfũú ácí vezú ãní ũdũ ãkó rĩ*
agásĩ.

⁷ Ĩnyǎpá rĩ pi ãrěvú céré, ãrĩŋá rĩ pi, ngá ẹcí 'bá
bědrĩ sĩ rĩ pi, ãzini ngá adri 'bá yĩĩ agá rĩ pi, ĩ ícó
kõpi íwĩ adri mǎlímǎli, ĩ ícó kõi pi ũtē rá, 'bá ri
kõi pi íwĩ nĩ, ĩri kõi pi ũtē nĩ.

⁸ 'Bo 'bá ãzi ícó ádra ri ũtēé bã ku. Ádra ãndě
tǎ ãnjĩ 'ongará sĩ ku, tǎ ãnjĩ ádra ní rii átá rĩ adri
sũ kícú ĩ ní rizú 'bá ú' dǐzú rĩ tĩnĩ.

⁹ Ádra ri, 'bâ ri 'bávé Úpĩ 'bá Ẹtẹpi ri íngú ãní,
ádra ri, 'bâ kpá ri 'bá Múngú ní gbiĩ sũ 'í tĩnĩ rĩ
pi tri ãní.

¹⁰ Tĩ ãlu ãlu 'dĩri sĩ, 'bâ ri Múngú ri íngú ãní,
'bâ kpá ri 'bá rĩ pi tri ãní. Má ẹdrípĩĩ má ọmvúpĩĩ,
lě 'bâ 'okĩ tǎ 'dĩri tĩnĩ ku.

¹¹ Yĩĩ ule rĩ pi yĩĩ ẹ'yĩ rú rĩ be, kõi pi nyo ícó ĩ
úmú ídĩ ĩfũ vũrǎ ãlu gé sĩ rá?

¹² Má ẹdrípĩĩ má ọmvúpĩĩ, pẹti ĩ ní zĩĩ fĩgĩ rĩ,
ĩri nyo ícó 'i újǎ 'a ọlívě rú rá? Dõku pẹti vĩnyõ
vé rĩ, ĩri nyo ícó 'i újǎ 'a fĩgĩ rú rá? Yĩĩ ẹ'yĩ rú rĩ,
ĩri nyo ícó 'i újǎ ícá yĩĩ ule rú rá?

Úmĩ tǎ nĩzú rĩ ĩbí íngá Múngú vúgá

¹³ 'Bá ĩmi ãsámvú gé 'dĩgé úmĩ be, ãzini tǎ
nĩngará be rĩ ã'di 'i? Lě 'bá 'dĩri ã 'o tǎ pĩri, ã

* **3:6** 3:6 Ácí vezú ãní ũdũ ãkó rĩ: Múngú ri úmvúlěsĩ 'bá 'i
ẹ'yĩ' 'bá ku rĩ pi 'dụ ú' bé ácí 'dĩri agá. 'Í lǎ 'd'angará 20:7-15.

lū rí 'yozú kínī, ĩri úmī be, āzini nī tā rá, lē ā 'o tā mužú éśí be mādā, úmī tā nīngará vé ni sī.

¹⁴ 'Bo mí éśí dra dō dra dra, 'í lē dō 'bá ku, āzini mi dō ĩndrá rú, lē mí ri mi íngú āní ku, dōku mí ri ũnjō úlī 'yozú kínī, mi ri tā áda 'o 'díní ku.

¹⁵ Úmī tā 'ozú 'díní 'dĩri, íbí íngá 'bū gélésī kuyé, ĩri ũmī nyōókú nōri vé ni, Ĩndrí Múngú vé rī sē úmī 'dĩri nī kuyé, ĩri úmī ādróko vé ni.

¹⁶ 'Bá rī dō ri éśí 'bā 'bá āzi vé ngá drīgé, ĩri dō ri 'i íngú 'bá āmbúgú rú, ĩri tā ĩzāngā sēepi ni íjī, ĩri tā 'o mužú bādā rú, éśí ũká ũká sī.

¹⁷ 'Bo tā nīngará íngápi 'bū gélésīla rī, ĩri sē 'bá rī adri uletere, 'bá rī tākíri lēlē, 'bá rī éśí 'bā 'bá rī pi ē ĩzā kozú, 'bá rī 'bá ambugu rī pi ĩnjīnjī, 'bá rī adri éśí be múké, 'bá rī tā múké 'o, 'bá rī 'bá rī pi ē ĩzā ko trōtrō, āzini ĩri sē 'bá rī tā áda 'o.

¹⁸ 'Bá ri 'bá tākíri íjī 'bá 'bá rī pi āsámvú gé rī pi, kōpi ri tā pīrī íjī 'bá rī pi āsámvú gé.

4

Lē ĩmi ĩnjīkí Múngú ri ĩnjīnjī

¹ Ngá sēepi ĩmi ní rizú āgátá gāzú, āzini ĩmi ní rizú ũmbā fuzú ĩmi āsámvú gé sī rī ā'di? Tā ũnjī ĩmi ní rií ũsūú ĩmī éśí agá rī, ĩri ri ũmbā fū ĩmī éśí agá nī.

² ĩmi lēkí kōdō ngá, 'bo ĩmi ĩsúkí ngá rī kuyé. ĩmi ri 'bá ú'dí, ĩmi ĩsúkí rí ngá āní, 'bo ĩmi ĩsúkí ngá ĩmi ní lēé rī kuyé. ĩmi ri āwā, āzini ĩmi ri ũmbā fū, 'bo ĩmi ĩsúkí ngá ĩmi ní lēé rī kuyé, ā'diātāsīyā ĩmi zíkí ngá ĩmi lēé rī Múngú vúgá kuyé.

³ Ìmi kádō rií ngá zịj Múngú vúgá, Múngú sē ìmi ní ngá rĩ ku, ã 'diātásĩyã ìmi zìkí ngá rĩ létị be pịrị kuyé, ìmi lēkí ngá rĩ pì ịsụ rizú ãyĩkō 'bázú.

⁴ Ìmi 'bá Múngú ri gã'ba sī 'dĩ'bée, ìmi nĩkí áamá kuyé 'yozú kìnĩ, ìmi lēkí dō tā nyọọkụ nōri vé rĩ áyu, ìmi ari'ba Múngú vé ni? 'Bá tā nyọọkụ nōri vé rĩ lēepi rĩ, ìri ãrì'ba Múngú vé ni.

⁵ Tã Búkũ Múngú vé rĩ ní 'yoó, "Múngú ri ìndrì 'í ní sēé fí 'bá ẹsị agá rĩ ã tā mba ni 'dĩri" fi drĩ ìmi drĩgé kuyé?

⁶ 'Bo Múngú ri ívé ẹsị múké rĩ sē mụzú ìmi ní dđị dđị. Sězú Búkũ Múngú vé rĩ ní 'yozú kìnĩ, "Múngú gã 'bá ì íngú'ba íngúngũ rĩ pì sī,

'bo ìri ẹsị múké 'bã 'bá tā bē mādã rĩ pì ní."

⁷ Lē ìmi ìnjìkí Múngú ri ìnjìnjì. Lē ìmi gākí tā ãdróko vé rĩ sī, ìri sē ãdróko ri nga ápá ìmì rụ'ba gá sī rá.

⁸ Lē ìmi ítrúkí ìmi ìnyinjá Múngú vúgá, ìri kpá 'i ítrú ìnyinjá ìmi vúgá. Ìmi 'bá ùnjìkãnyã be 'dĩ'bée, lē ìmi ùjìkí ìmivé ùnjìkãnyã rá. Ìmi 'bá yìkì be ìrĩ 'dĩ'bée, lē ìmi ùjìkí ìmì ẹsị.

⁹ Lē ìmi adrikí ìzāngã sī, ìmi ngokí ngongo, ìzāngã ã ñō ìmì ẹsị. Ìmi kukí ãgúngará ãní, ìmi í'dókí áá ngoó, lē ìmivé ãyĩkō ã újá 'i ìzāngã rú.

¹⁰ Lē ìmi 'bākí ìmi adrií tā be mādã Úpí ẹndrẹtị gé, ìri ìmù ìmi íngú rá.

Ã 'yokí 'bá ązi vé tā ùnjí ku

¹¹ Má ẹdrípịj má ọmvúpịj, lē ìmi rikí ìmi ọgụpịj ã rụ izaá ku. 'Bá rípi átapi ọgúpị ní ùnjí, dōku ọgúpị vé tā 'yoopi ùnjí rĩ, ìri rì tǎimbị Múngú vé

rĩ ide. Īmi idekí dō tǎímbì Múngú vé rĩ, ĩmi 'dúkí tǎímbì rĩ vé tǎ ngaá kuyé, ĩmi ri tǎ lì, ĩmi kínì, tǎímbì rĩ ùnjí.

¹² Múngú ri 'yéjǎ ri tǎímbì sě nĩ, āzini ĩri kpá ri tǎ lì nĩ. Īri ũkpō be 'bá rĩ pazú, āzini 'bá rĩ 'dìzú drāzú. 'Bo mi ã'di 'i mí ógúpì vé tǎ lìpì?

Lě mĩ íngú mi ú'dú drǔ rĩ vé tǎ sǐ ku

¹³ Īmi yìkí drĩ ká, ĩmi ri 'bá 'yo'bá, “Āndrũ, dōku drǔ 'bá mụ adri ílì ālu kǔrú 'dǎri agá, 'bá ngá ụzì, 'bá mǔfěngǎ ísù ãní ambamba 'dǐ'bée!”

¹⁴ Īmi ícò tǎ 'i ngaápi ĩmĩ rú' 'bá gá ú'dú drǔ rĩ gé rĩ nĩ áamá íngóni? Īmi adrikí sǔ sāsǎlì 'deépi sǎ be mǎdǎ, ĩri gō áfí 'dǐsǐ rá rĩ tǐni.

¹⁵ Lě ĩmi 'yokí 'dínì, “Múngú lě dō rá, 'bá ícò adri ídri rú rá, 'bá ícò tǎ nōri 'o rá, dōku 'bá ícò tǎ 'dǎri 'o rá.”

¹⁶ 'Bo ĩmi ri ĩmi íngú tǎ ĩmi ní lěé 'oó rĩ sǐ. Tǎ ĩmi ní rizú ĩmi íngúzú 'dǐri ùnjí.

¹⁷ 'Bá rĩ nĩ dō tǎ múké 'í ní kōdō lěé 'oó rĩ rá, 'bo 'o dō tǎ rĩ kuyé, ĩri ùnjìkǎnyǎ.

5

Lě 'bá ã'bú be rĩ pi ã ndrekí múké

¹ Īmi 'bá ã'bú be rĩ pi, lě ĩmi ngokí, āzini ĩmi gákí lǔlǔlú tǎ ũkpó ũkpó úmvúlésǐ ímú' 'bá ĩmi ísù' 'bá drǐdrǐ 'dǐi rĩ pi sǐ.

² Īmivé ã'bú pi ímú ábá ĩmi drǐgé sǐ rá, āzini ñjǐrǐkó ri ímú ĩmivé bōngó ùnyĩ be 'dǐ'bée mbe ícá ku ñrǐkó rú.

³ Īmivé dábũ, āzini aya ógú' 'bá ógú' 'gũ rĩ pi údrǐkí ícá ùnjí gí. Īmivé ã'bú 'dǐ'bée ímú ĩmi zǎ

ve sũ ácí ní ngá zãá veé rĩ tĩnĩ. Ā' bú ĩmi ní traá kuú kárakará 'dĩ'bée, ĩmivé ā' bú 'dĩ'bée ímũ tã lĩ ĩmi drĩgé ú'dú ùdũ vé rĩ gé.

⁴ ĩmi ndrekĩ drĩ ká! 'Bá ĩmi ní 'bãá ězĩ ngaá ĩmivé ómvú agá rĩ pi, ĩmi gākĩ kòpivé āndēma ězĩ ngazú rĩ ùfēgá sĩ, kòpivé āndēma ĩmi ní gãá ùfēgá sĩ 'dĩ'bée ri ngo ĩmĩ rú' bá gá. Úpĩ Ûkpõ 'Dĩpa yĩ 'bá ānyāngā ĩkũnā' bá rĩ pi vé ngongará gĩ.

⁵ ĩmi ní adringará gá vũ drĩgé nōgó, ĩmi rikĩ āyĩkõ 'bãá, āzini ĩmi rikĩ ĩmĩ 'a ā tã ùsũú áyu. Nóni ĩmĩ rú' bá usekĩ kuú mgbúmgbú sũ tĩ ĩ ní lēé mụú úlĩlĩ rĩ pi tĩnĩ.

⁶ ĩmi lĩkĩ 'bá tã ākó rĩ pi vé tã ũnjĩ, āzini ĩmi ú'dĩkĩ kòpi ũdrāá rá, kòpi újákĩ ĩmi ní tã āzi ũnjĩ ni kuyé.

Īzāngā agá lē ĩmi adrikĩ ẹsĩ be mādā

⁷ Má ẹdrípĩĩ má ómvúpĩĩ, lē ĩmi adrikĩ ẹsĩ be mādā cĩmgbá Úpĩ ní ícángará gá. ĩmi ndrekĩ drĩ ká, 'bá ómvú 'āápi rĩ, ĩri ẹsĩ 'bã mādā rizú yĩĩgó 'dĩpi ẹézũ sĩ ānyāngā ní kazú rĩ ùtēzú.

⁸ Lē kpá ĩmi adrikĩ ẹsĩ be mādā, ĩmi tukĩ pá ũkpó ũkpó, ā'diātāsīyā lókĩ Úpĩ ní ĩgōzú rĩ ícá ĩnyinjá gĩ.

⁹ Má ẹdrípĩĩ má ómvúpĩĩ, lē ĩmi unukĩ ĩmi ọgũpĩĩ rú' bá gá ku, ā lĩkĩ rĩ tã ĩmi drĩgé ku. 'Bá tã lĩpi rĩ tu pá kuú kẹtĩlélé gá 'dĩ!

¹⁰ Má ẹdrípĩĩ má ómvúpĩĩ, lē ĩmi ũbĩkĩ nẹbĩ átá' bá Úpĩ ā rú sĩ rĩ pi ā pámvú, kòpi kã rĩ ĩzāngā nyaá, kòpi nyakĩ ĩzāngā rĩ mụzú ẹsĩ be mādā.

11 Sũ ĩmi ní nĩĩ rá rĩ tĩni, 'bá ĩzāngā nya' 'bá ẹsị be mādā rĩ pi, 'bā kọpi ā rụ íngú kọpi ní ĩzāngā rĩ nyaá ẹsị be mādā rĩ sī. ĩmi yìkí ĩzāngā Ẽyóbũ ní nyaá rĩ rá. Ụdũ ni gé, Ụpí ko ĩri ẽ ĩzā rá. Ụpí 'o tā 'dĩri 'dĩni, ǎ'diātāsīyā ĩri Múngú riipi 'bá rĩ pi ẽ ĩzā koopi ĩzāngā agá ni, ẹsị ni múké.

12 Má ẹdrípìjì má ọmvúpìjì, tā agaapi rá rĩ, lē ĩmi ẽ ẹdìkí 'bũ ā rụ, dōku vũ ā rụ, dōku ngá āzi ā rụ ùyō sōzú ǎnĩ ku. Tā rĩ dō ẽ, ĩmi 'yokí ẽ, tā rĩ dō kuyé, ĩmi 'yokí kuyé, ǎ lịkí rí tā ǎnĩ ĩmi drìgè ku.

Múngú vé zingára ẹ'yīngára sī rĩ

13 Tā ũkpó ũkpó ịsú dō mi nĩ, lē mĩ zị Múngú ri. Ẽyīkō fi dō mí ẹsị agá, lē mĩ ngo úngó Múngú ri íngúzú.

14 Drā rụ dō mi nĩ, lē mĩ zị 'bá ambugu kǎnísā* vé rĩ pi ímú mí ní Múngú ri zịjì. 'Í zị kọpi, kọpi ẽ ímúkí rí ũdu bēé mĩ rụ' 'bá gá Ụpí ā rụ sī.

15 'Bá ẹ'yīngára be rĩ pi zìkí dō Múngú ri 'bá drā be rĩ ní, drā rĩ ícọ de rụ' 'bá ni gé sī rá, Ụpí ri ĩri inga uru rá. 'O dō tā ũnjí, Múngú ri ĩri trũ ĩrivé ũnjìkǎnyā agásĩ rá.

16 Lē ĩmi ũlúkí ĩmivé ũnjìkǎnyā, ọgúpìjì ā ũlū ívé rĩ ọgúpìjì ní, ọgúpìjì ā zị Múngú ri ọgúpìjì ní, ĩmi ā adrikí rí ule. 'Bá tā be pìrì rĩ zị dō Múngú ri, ĩrivé zingára ũkpō be, ĩri 'bá rĩ ẽ ĩzā ko rá.

17 Ẽlìyā† ri 'bá sũ 'bá tĩni, zị Múngú ri ẹsị be

* **5:14** 5:14 Kǎnísā: Kǎnísā ri 'bá Yēsũ Kúrísitō ri ẹ'yì' 'bá gí rĩ pi.
† **5:17** 5:17 Ẽlìyā: Ẽlìyā ri nẹbì, Múngú 'du ĩri muzú 'bũ gé ídri rú, drā kuyé. Tìkí ĩri ǎkūdē lí rĩ ca mūdūrũlũ úrōmĩ (900), ịsú ǎkūdē tìkí drī Yēsũ ri kuyé. 'Í lā 1 'Bāgú 17-21; 2 'Bāgú 1-3.

céré kīnī, yī́gò ã 'dị ku, ílì na ẹlì sī, yī́gò 'dị kuyé.

¹⁸ Ẹlìyā gō Múngú rī zị́ dī́, yī́gò gō 'dị́ rá, ãnyāngā ka nyọ́kú drìgè nōgó rá.

¹⁹ Má ẹdrípíí má ọmvúpíí, 'bá rī ku dō tã áda rī ã 'ongára gí, lē 'bá ãzi ã lū ìri ní, ã gō tã áda rī 'oó áyu.

²⁰ 'Bá rī újá dō 'bá ùnjìkányā 'oópi rī ìfūú ívé ùnjìkányā agásì ãmvé gí, pa 'bá 'dìri drā agásì gí, trūkí ìri ívé ùnjìkányā kárákará 'dì'bée agásì gí.

Ū'dúkó Múké Múngú vé rị
Keliko: Ū'dúkó Múké Múngú vé rị New Testament+
copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Keliko)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Aug 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

14717198-957a-524c-b31f-2c3197945b20